

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Ontwerpbegroting Cure 2027

Gegevens steller:

Naam: T. Zegveld
Telefoonnummer: +31618760683
Emailadres: trudi.zegveld@valkenswaard.nl

Gegevens agendapunt:

Agenda punt:
Zaaknummer: 0000472995
Datumraadsvergadering: 25 juni 2026
Portefeuillehouder: R. Pijnenburg

Onderwerp:

De ontwerpbegroting 2027 met meerjarenraming 2028-2030 Cure

1. Voorstel:

1. In te stemmen met bijgevoegde concept zienswijze op de conceptbegroting Cure 2027 met meerjarenraming 2028-2030 Cure;
2. De financiële gevolgen van dit voorstel te verwerken in de nota kaders 2027-2030. De ophoging van de gemeentelijke bijdrage aan Cure met een negatief effect van € 208.000 te dekken uit hogere inkomsten afvalstoffenheffing. Hiermee heeft het voorstel geen invloed op de bandbreedte.

2. Inleiding:

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cure heeft de ontwerpbegroting voor 2027 aangeboden aan de gemeenteraad van Valkenswaard met het verzoek om een zienswijze in te dienen. Cure is de afvalorganisatie van de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard en is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, het beheer van milieustraten en de advisering over afvalbeleid.

De ontwerpbegroting 2027 geeft inzicht in de geplande activiteiten en de financiële consequenties voor het komende jaar en is opgesteld op basis van actuele kostenontwikkelingen, beleidskeuzes uit het Duurzaam

Afvalstoffenbeleidsplan 2024-2028 en landelijke ontwikkelingen, zoals de stijgende verbrandingsbelasting en de introductie van een CO₂-heffing. Daarnaast bevat de begroting investeringen in de verduurzaming van het wagenpark en ontwikkelingen rondom de milieustraten.

Voor de gemeente Valkenswaard leidt dit tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage aan Cure. Met dit raadsvoorstel wordt u in staat gesteld een inhoudelijke en financiële zienswijze te formuleren op de ontwerpbegroting Cure 2027.

3. Beoogd effect:

Met de ontwerpbegroting 2027 voor Cure wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële plannen en prioriteiten voor het komende jaar. Dit stelt de raad in staat om de begrotingsstukken te beoordelen en eventuele zienswijzen in te dienen voordat de begroting definitief wordt vastgesteld.

4. Argumenten:

1.1 De ontwerpbegroting 2027 sluit aan bij het vastgestelde afvalbeleid

De voorgestelde activiteiten en investeringen voor 2027 sluiten door u vastgestelde afvalbeleid en de daarbij behorende ambities op het gebied van afvalscheiding, hergebruik en verduurzaming. Het beleid is gericht op het terugdringen van de hoeveelheid restafval en zoveel mogelijk hergebruik van waardevolle grondstoffen.

In de ontwerpbegroting 2027 zijn hiervoor concrete maatregelen opgenomen, zoals de verdere uitrol van de GFE-inzameling bij hoogbouw, investeringen in inzamelmiddelen en de optimalisatie van inzamelroutes. Daarnaast bevat de begroting voorbereidingen voor de vernieuwing van de milieustraat, waarmee wordt toegewerkt naar een toekomstbestendige voorziening die beter aansluit bij circulaire doelstellingen.

Door deze maatregelen wordt verwacht dat de hoeveelheid restafval in Valkenswaard verder afneemt, tot circa 175 kg per inwoner in 2027 (188 kg per inwoner in 2025), wat een daling betekent ten opzichte van eerdere jaren. Hiermee draagt Cure bij aan een effectieve uitvoering van het gemeentelijk afvalbeleid en worden tegelijkertijd de nadelige financiële gevolgen van stijgende verwerkingskosten beperkt.

1.2 De begroting bevat noodzakelijke duurzame investeringen

In de begroting 2027 zijn investeringen opgenomen die bijdragen aan de verdere verduurzaming van de afvalinzameling, zoals de voortzetting van de elektrificatie van het wagenpark en investeringen in milieustraten en overige inzamelvoorzieningen.

Door de inzet van emissieloze voertuigen wordt de uitstoot van CO₂ en andere schadelijke stoffen verminderd en wordt aangesloten bij de gemeentelijke en landelijke klimaatdoelstellingen. Daarnaast dragen investeringen in milieustraten en inzamelvoorzieningen bij aan een efficiëntere en veiligere inzameling en verwerking van afvalstromen, met meer mogelijkheden voor hergebruik en scheiding. Deze investeringen zorgen ervoor dat de afvalinzameling toekomstbestendig wordt ingericht en beter kan inspelen op veranderingen in wet- en regelgeving en maatschappelijke ambities op het gebied van duurzaamheid en circulariteit.

1.3 Kostenstijgingen zijn grotendeels autonoom en deels beïnvloedbaar

Voor Valkenswaard stijgt de bijdrage aan Cure in 2027 met circa €208.000 ten opzichte van de begroting 2026 (circa +4,9%). Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- stijgende verwerkingskosten als gevolg van hogere verbrandingsbelasting en CO₂-heffing;
- CAO- en prijsindexeringen;
- kapitaallasten door investeringen in milieustraten en inzamelmiddelen.

Naast deze autonome ontwikkelingen bevat de begroting ook beïnvloedbare onderdelen, zoals projectkosten en keuzes in de dienstverlening.

1.4 De begroting laat zien dat actief wordt gestuurd op kostenbeheersing

Naast autonome kostenontwikkelingen bevat de ontwerpbegroting 2027 meerdere maatregelen die gericht zijn op het beperken van de kostenstijging. Door efficiëntere inzet van personeel, optimalisatie van inzamelroutes en verdere professionalisering van de afvalinzameling worden structurele besparingen gerealiseerd.

Zo leidt het plaatsen van verzamelcontainers tot een afname van Ganco-routes (rolcontainers), worden manuren bij de papierinzameling verminderd door de inzet van zijladers en zijn de beheer uren op de milieustraat naar beneden bijgesteld. Deze keuzes zorgen ervoor dat de totale bijdrage aan Cure minder hard stijgt dan op basis van autonome kostenontwikkelingen zou worden verwacht.

Door het ingezette afvalbeleid en de verdere afname van de hoeveelheid restafval worden de financiële gevolgen van stijgende verbrandingsbelasting en CO₂-heffing deels gecompenseerd. Hiermee toont de begroting aan dat beleidsmatige keuzes gericht op afvalreductie niet alleen duurzaam zijn, maar ook bijdragen aan het beperken van structurele kosten.

5. Kanttekeningen:

1.1 Kostenstijgingen door landelijke verbrandingsheffing werken pas later door.

Het demissionaire kabinet heeft op Prinsjesdag besloten tot de invoering van een **landelijke** fiscale maatregel op afvalverbranding met een financiële omvang van € 567 miljoen, ingaande vanaf 2027 en oplopend richting 2030. Deze maatregel staat bekend als de zogenoemde plastictaks en bestaat uit een verhoging van de verbrandingsbelasting en/of een CO₂-heffing. De eerder voorgestelde plastictaks aan de producentenzijde is hiermee komen te vervallen.

Hoewel de exacte financiële impact van deze maatregel momenteel nog niet volledig is te kwantificeren, moet er vanaf 2028, oplopend tot en met 2030, rekening worden gehouden met **aanzienlijke kostenstijgingen** bij de verwerking van restafval. Deze kostenontwikkeling zal naar verwachting structureel van aard zijn en zich in toenemende mate manifesteren in de afvalverwerkingskosten. Dit zal volledig uitgelegd worden bij een bijeenkomst bij Cure voor alle raadsleden van de drie gemeentes.

Voor het jaar 2027 is reeds sprake van een eerste verhoging van de verwerkingskosten voor restafval als direct gevolg van de invoering van deze verbrandingsbelasting/CO₂-heffing. Deze initiële kostenstijging wordt binnen de totale bijdrage voor 2027 voor een belangrijk deel gecompenseerd door beperkte kostenstijgingen bij andere posten en door de inzet van kostenbesparende efficiëntiemaatregelen.

1.2 Belangrijke kostenontwikkelingen pas later zichtbaar worden

In deze begroting zijn enkele ontwikkelingen aan zowel de kosten- als de opbrengstenzijde nog niet of slechts gedeeltelijk verwerkt.

De implementatie van de maatregelen uit de Duurzaam Afvalstoffenbeleid 2024-2028 loopt de komende jaren door. Deze maatregelen zijn gericht op het verder reduceren van de hoeveelheid restafval (lagere verwerkingskosten), het vergroten van de ingezamelde hoeveelheden recyclebare stromen (hogere opbrengsten) en het verhogen van het efficiëntieniveau van de uitvoering door Cure. De financiële effecten van deze maatregelen zullen echter pas in latere jaren volledig zichtbaar en meetbaar worden en zijn daarom nu slechts ten dele meegenomen.

Daarnaast is bij de verwerking van GFT-afval een tariefstructuur overeengekomen die afhankelijk is van de mate van vervuiling. De eventuele korting die gerealiseerd kan worden bij een lagere vervuilingsgraad van het GFT-afval is in deze begroting nog niet opgenomen. Valkenswaard is een van de schoonste GFT-afval gemeentes van Nederland.

6. Financiën:

De bijdrage van gemeente Valkenswaard aan Cure bedraagt in de ontwerpbegroting 2027 circa €4,48 miljoen. Dit is een stijging van circa €208.000 ten opzichte van de begroting 2026 voor de gemeente Valkenswaard.

toelichting mutatie tov B'26	(x 1.000)	%
Begroting 2026	4.274	
Projecten	70	1,6 %
CAO-stijging	52	1,2 %
Dienstverlening	-19	-0,5 %
Kapitaallasten	53	1,2 %
Indexeringen	22	0,5 %
Verwerking	17	0,4 %
Overheadskosten en rente	12	0,3 %
Begroting 2027	4.482	4,9 %

Projecten +€70.000 (+1,6%)

In onderstaande tabel staan de verwachte projecten vanuit de begroting 2026 en begroting 2027. Deze projecten komen voort uit de Duurzaam Afvalbeleid 2024-2028 door u 21 maart 2024 is vastgesteld

	B'26	B'27
Containers restafval (ondergrondse containers)	€ 7.000	-
GFE Hoogbouw; uitrol alle hoogbouw	-	€ 67.530
CAC milieustraat Valkenswaard	-	€ 24.690
Projecten vanuit het strategisch meerjarenplan Cure	€ 17.589	€ 2.480
	€ 24.589	€ 94.970

CAO-indexeringen +€52.000 (+1,2 %)

In de ontwerpbegroting Cure 2027 is voor Valkenswaard rekening gehouden met een structurele CAO verhoging van circa € 52.000. Deze stijging is gebaseerd op een geraamde loonindexatie van 3,0% (CAO TLN) en 1,6% (CAO Gemeenten) per 1 januari 2027 en wordt aangemerkt als niet beïnvloedbaar en structureel.

Dienstverlening-€19.000 (-0.5 %)

Deze besparing is opgebouwd uit:

- Nieuw: inzet van 0,5 fte afvalcoach per 1/1/2027 (+€40.000)
- Afname van de ganco-routes (rolcontainer) door plaatsen ondergrondse verzamelcontainers (-€34.000)
- Op de milieustraat zijn in 2025 betere processen afgesproken, waardoor minder uren gemaakt worden(-€8.000)
- Afname van manuren papierinzameling in verband met inzameling door zijladers ipv achterladers (1 fte) (-€17.000)

Kapitaallasten +€53.000 (+1,2%)

De rentelasten nemen toe doordat het verwachte investeringskrediet voor de vernieuwing van de milieustraat Valkenswaard is verhoogd van € 2,0 miljoen naar € 3,2 miljoen. Dit leidt tot een toename van de kapitaallasten.

Daarnaast worden in 2025 en 2026 nieuwe rest-, glas- en papiercontainers geplaatst. Hierdoor stijgen de kapitaallasten, inclusief de bijbehorende onderhoudscontracten.

Indexeringen +€22.000 (+0,5%)

Er is rekening gehouden met bestaande onderhouds- en servicecontracten voor onder andere de voertuigen en de inzamelmiddelen. Voor de variabele kosten wordt de NEA-indexering binnenlandswegvervoer gehanteerd. De geschatte indexering 2026 geeft een bandbreedte tussen 3,5% en 4,8%.

Voor de kostencomponenten waar onvoldoende zicht is op de verwachte indexering is rekening gehouden in de begroting 2027 met een indexering per 1/1/2026 van 3,5% en per 1/1/2027 van 3,5%.

Verwerkingskosten +€17.000 (+0,4 %)

De belangrijkste veranderingen zijn:

Door de verhoging van de verbrandingsbelasting en de CO₂-heffing stijgen de verwerkingskosten van restafval. Tegelijkertijd leidt het nieuwe afvalbeleid tot een afname van de hoeveelheid restafval. Per saldo resulteert dit in een daling van de totale verwerkingskosten voor restafval.

Voor textiel wordt uitgegaan van een verwachte UPV-vergoeding van € 100 per ton. Enerzijds leidt dit tot een lagere opbrengst per ton, anderzijds verwachten we een toename van het aantal deelnemende verenigingen en scholen aan de textielinzameling. Het totale financiële effect op de textielinzameling blijft daarmee naar verwachting beperkt.

Overheadskosten en rente +€12.000 (+0,3%)

De overheadkosten worden toegerekend naar rato van de directe manuren, op basis van de begrote directe manuren. Dit leidt tot een lastenstijging van € 7.000.

Door de daling van de rente nemen de rentebaten uit schatkistbankieren af. Dit betekent € 5.000 minder baten en heeft daarmee een nadelig effect van € 5.000 op het begrotingssaldo.

De hogere bijdrage aan Cure heeft een structureel negatief effect op de gemeentelijke begroting. Deze kosten worden betrokken bij de integrale afweging in de gemeentelijke begroting en meerjarenraming 2027–2030 en worden gedekt via de afvalstoffenheffing.

7. Participatie:

Welke trede op de participatieladder is gekozen?

Niet van toepassing

Welke participatiemethode(n) is gekozen?

Niet van toepassing

Welke doelgroepen en stakeholders zijn betrokken?

Niet van toepassing

8. Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt de zienswijze van de gemeente Valkenswaard op de conceptbegroting 2027 van Cure verzonden aan het Dagelijks Bestuur van Cure

9.Vervolg

Bij positieve besluitvorming door de gemeenteraad wordt de indexatie verwerkt in de P&C Cyclus.

Bijlage(n)

1. Ontwerpbegroting Cure 2027
2. Concept-zienswijzebrief